

Special Item **Lijfrentes**

In tegenstelling tot vorig jaar is de 'lijfrente' dit jaar op Prinsjesdag wel kort ter sprake gekomen. In het Special Item van 2018 hebben we al vermeld dat het belastingstelsel in 2021 overgaat op twee belastingschijven en dat de heffingspercentages omlaag zullen gaan. Dit jaar heeft het kabinet met werknemers- en werkgeversorganisaties een pensioenakkoord gesloten met afspraken over (werknemers)pensioenen en de AOW: de AOW-leeftijd zal minder snel gaan stijgen en de fiscale facilitering voor pensioenopbouw in de 3^e pijler wordt gelijk aan die in de 2^e pijler.

Ook in 2019 is de rente verder gedaald. Inmiddels is de rente zelfs negatief geworden. We kijken daarom ook nu weer naar de gevolgen die dit heeft voor de hoogte van de uitkeringen van direct ingaande lijfrentes (DILLEN) en koopsommen. Daarnaast zoomen we in op de 'opbrengsten' van een levenslange lijfrente. Ook dit jaar wordt weer aandacht besteed aan lijfrente-opbouw via beleggingsrekeningen of -verzekeringen. Uiteraard beginnen we met de MoneyView ProductRating.

MoneyView ProductRating **Direct Ingaande Lijfrentes**

Ten behoeve van de ProductRating Prijs zijn bij de DILLEN 18 producten onderzocht, waarvan 8 verzekeringsproducten en 10 bankspaarproducten. Hierbij zijn 15 klantprofielen doorgerekend. De uitgangspunten van de profielen variëren in leeftijd, duur en hoogte van de storting. De prijsanalyse is gebaseerd op drie peildata, te weten 1 oktober 2019, 15 oktober 2019 en 1 november 2019. Ten behoeve van de ProductRating Voorwaarden zijn dezelfde 18 producten op 29 kenmerken onderzocht.

★★★★★ PRODUCTRATING **PRIJS**

★★★★★ PRODUCTRATING **VOORWAARDEN**

- **BLG/RegioBank** Aanvullend Pensioen Uitkeringsrekening
- **Brand New Day** Brand New Day Lijfrente-uitkering

- **Centraal Beheer** Extra Pensioen Inkomen
- **Reaal** Zuivere Lijfrente

Het MPR-systeem voor de ProductRating 'Voorwaarden' omvat een puntensysteem, waarbij individuele productcriteria een score tussen 1 en 5 punten krijgen toegekend. De score 3 staat hierbij voor marktconform, de scores 4 en 5 voor meer dan marktconform en de scores 1 en 2 voor minder dan marktconform. Op deze 'basscores' wordt vervolgens een weging toegepast. Bij de vertaling van de MPR-scores naar de MoneyView ProductRating worden de aan elkaar gerelateerde productcriteria bij elkaar gevoegd tot samenhangende clusters. De individuele MPR-scores per cluster worden bij elkaar opgeteld, waarna er per cluster eveneens een weging is toegekend. De aldus ontstane gewogen scores per cluster worden bij elkaar opgeteld waarna er een puntentotaal per product ontstaat. Voor een overzicht van de wegingsfactoren zie www.specialitem.nl

Bij de DILLEN is er dit jaar een nieuwkomer. Brand New Day introduceerde afgelopen zomer de Brand New Day Lijfrente-uitkering, waarmee ze direct vijf sterren behalen op prijs. BLG en RegioBank behalen, net als vorig jaar, eveneens een 5-sterrennotering. Dat is overigens te danken aan een rentedaling bij Nationale-Nederlanden per 18 oktober jongstleden, waardoor zij op peildatum 1 november uit de top van de markt zijn gezakt.

Bij de prijsvergelijking zijn DIL-verzekeringen op zowel één als twee levens vergeleken met bancaire DILLEN. Bij een verzekering op één leven stopt de uitkering bij overlijden van de verzekerde en vervalt de waarde aan de verzekeraar. Bij de berekeningen op twee levens is bij de verzekeringen uitgegaan van 70% overgang op de medeverzekerde. De uitkering stopt en de waarde vervalt aan

de verzekeraar als beide verzekerden zijn overleden. Overlijdt de rekeninghouder van een bankspaarrekening, dan gaan de uitkeringen over op de erfgenamen. Het saldo gaat dus niet naar de bank.

In de uitkeringsfase wonnen de verzekeringsproducten het op voorwaarden altijd van de bankspaarproducten. Daar is dit jaar echter verandering in gekomen. Centraal Beheer behaalt dit jaar namelijk vijf sterren met haar bankspaarproduct. Dit ging ten koste van het Garantie Inkomen van Aegon. Reaal handhaaft de vijf sterren dit jaar wel. De 5-sterrenproducten onderscheiden zich met name op de aanwezigheid van flexibele voorwaarden omtrent de offertetermijn, uitkeringsmogelijkheden en acceptatiegrenzen.

MoneyView ProductRating Koopsommen

Ten behoeve van de ProductRating Prijs zijn negen koopsomproducten onderzocht. Dit betreft zeven bankspaarproducten en twee verzekeringsproducten. Hierbij zijn 21 klantprofielen doorgerekend, die variëren in leeftijd, duur en hoogte van de storting. De prijsanalyse is net als bij de Direct Ingaande Lijfrentes gebaseerd op de drie genoemde peildata. Ten behoeve van de ProductRating Voorwaarden zijn 17 koopsomproducten onderzocht, waarvan 13 bankspaarproducten en 5 verzekeringsproducten. De producten zijn beoordeeld op basis van 38 kenmerken. De gouden handdrukproducten zijn niet meegenomen in het onderzoek.

★★★★★ PRODUCTRATING PRIJS

- **Nationale-Nederlanden** Aanvullend PensioenSparen

Na vijf jaar is Centraal Beheer haar koppositie op Prijs kwijtgeraakt. Dit jaar levert Aanvullend PensioenSparen van Nationale-Nederlanden het hoogste rendement op. De rente is bij Centraal Beheer het afgelopen jaar erg hard gedaald. Daardoor is Centraal Beheer weggezakt naar de lagere regionen in de ranking.

Met betrekking tot de ProductRating Voorwaarden is er geen wijziging ten opzichte van vorig jaar. Lijfrente Sparen van Aegon en Pensioenrekening Sparen van Brand

★★★★★ PRODUCTRATING VOORWAARDEN

- **Aegon** Lijfrente Sparen
- **Brand New Day** Pensioenrekening-sparen

New Day behouden hun 5-sterrenrating. Productinhoudelijk zijn er slechts enkele kleine wijzigingen geweest. Beide producten onderscheiden zich door de relatief ruime acceptatiegrenzen. Het productaanbod is overigens nauwelijks gewijzigd. Er zijn geen nieuwe producten op de markt gekomen. Wel is ING in oktober 2019 gestopt met het aanbieden van hun Pensioenspaarrekening.

MoneyView ProductRating Lijfrente Beleggen

Ten behoeve van de ProductRating Prijs zijn 17 lijfrente-beleggingsproducten onderzocht. Het betreft 3 verzekeringsproducten en 14 bankspaarproducten. Hierbij zijn 24 klantprofielen doorgerekend op peildatum 1 november 2019. Ten behoeve van de ProductRating Voorwaarden zijn eveneens 17 producten onderzocht. De producten zijn op 41 kenmerken beoordeeld. Bij de prijsvergelijking is voor alle producten gerekend met een bruto rendement van 6%. De in het verleden behaalde rendementen van het fonds zijn dus geen onderdeel van de prijsanalyse. Er is rekening gehouden met kosten die separaat van de beleggingsrekening in rekening worden gebracht.

★★★★★ PRODUCTRATING PRIJS

- **Brand New Day** ZZZ Pensioenrekening-Nieuw
- **DEGIRO** Pensioenrekening

Bij de prijsanalyse komen de Brand New Day ZZZ Pensioenrekening-Nieuw en de Pensioenrekening van DEGIRO in aanmerking voor vijf sterren. De ZZZ Pensioenrekening-Nieuw is op hoofdlijnen hetzelfde product als de reguliere Pensioenrekening van Brand New Day. Voor het ZZZ-product bedragen de fondskosten echter altijd 0,25%. Daar staat tegenover dat de rekeninghouder jaarlijks € 50,- betaalt. Dit levert op de langere termijn hogere eindkapitalen op. Voor DEGIRO is aangenomen dat de rekeninghouder belegt in een indexfonds uit de Kernselectie van DEGIRO.

★★★★★ PRODUCTRATING VOORWAARDEN

- **Brand New Day** (ZZZ) Pensioenrekening
- **Bright Pensions** BrightPensioen

Het BrightPensioen en de (ZZZ) Pensioenrekening van Brand New Day behalen net als vorig jaar de hoogste score van vijf sterren op hun voorwaarden. Beide producten onderscheiden zich vooral door de afwezigheid van een minimum inleg en de mogelijkheid om passief te beleggen, waarbij ook gekozen kan worden voor beleggingen met een duurzaam beleggingsbeleid. Ook is het bij beide producten mogelijk om te beleggen in een lifecycle. Tot slot bieden beide aanbieders de mogelijkheid om het product op basis van 'execution only' af te sluiten.

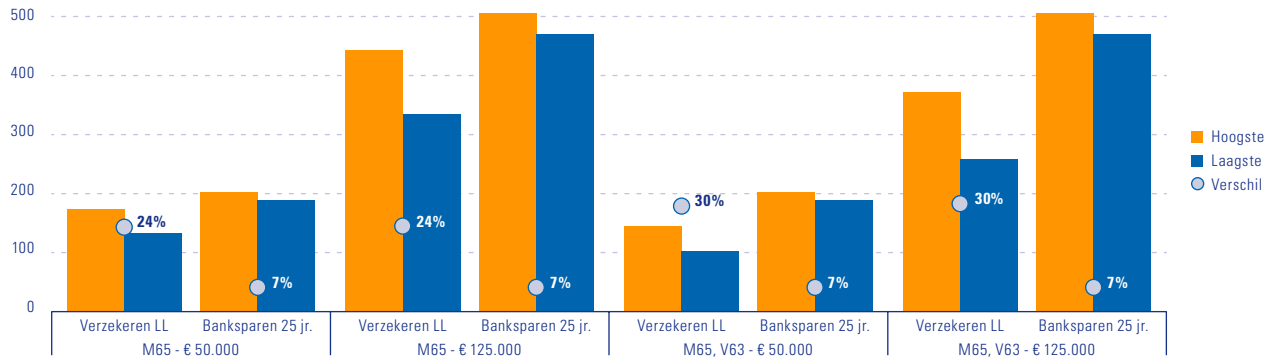
Prijverschillen Toegelicht

Uit de ProductRating Prijs is gebleken dat lijfrentespaarrekeningen op basis van deposito's hogere eindkapitalen bieden dan traditionele koopsomverzekeringen. Ook zijn de uitkeringen van direct ingaande lijfrenterekeningen vaak hoger dan die van direct ingaande lijfrenteverzekeringen. Het beeld is niet wezenlijk veranderd ten opzichte van 2018.

Dit jaar onderwerpen we de levenslange lijfrente aan een nadere beschouwing.

In onderstaande grafiek zien we een vergelijking tussen uitkeringen vanuit een bancaire product en vanuit een verzekeringsproduct. We gaan uit van een 65-jarige rekeninghouder of verzekerde. Voor banksparen gaan we uit van een uitkering tot leeftijd 90. Dat is een looptijd van 25 jaar. Banksparen geeft een hogere uitkering dan verzekeren, maar bij verzekeren krijg je na de 90-jarige leeftijd wel nog steeds een uitkering.

UITKERINGSFASE - LEVENSLANGE UITKERING PER MAAND

Bron: MoneyView

Rendement op een levenslange lijfrente

Banksparen is in het algemeen dus rendabeler dan verzekeren. Een lijfrenteverzekering kan in enkele gevallen echter nuttig zijn, namelijk als overbruggingslijfrente of als levenslange lijfrente. Een overbruggingslijfrente is bij banksparen niet toegestaan. Een verschil tussen een bancaire en een verzekerde uitkerende lijfrente is dat de bancaire lijfrente altijd een einddatum moet hebben; het is altijd een tijdelijke lijfrente. Binnen de looptijd wordt de rekening (met vergoeding van rente over het saldo van de rekening) gelijkmatig leeggetrokken en op de einddatum is het saldo op de rekening nul. Dat betekent dus dat er een kans bestaat dat je vanaf een bepaald moment geen lijfrente-uitkering meer ontvangt. Dat hoeft geen bezwaar te zijn, als je accepteert dat je vanaf een bepaalde leeftijd minder inkomen hebt. Een levenslange lijfrente keert uit zolang de verzekerde en/of de

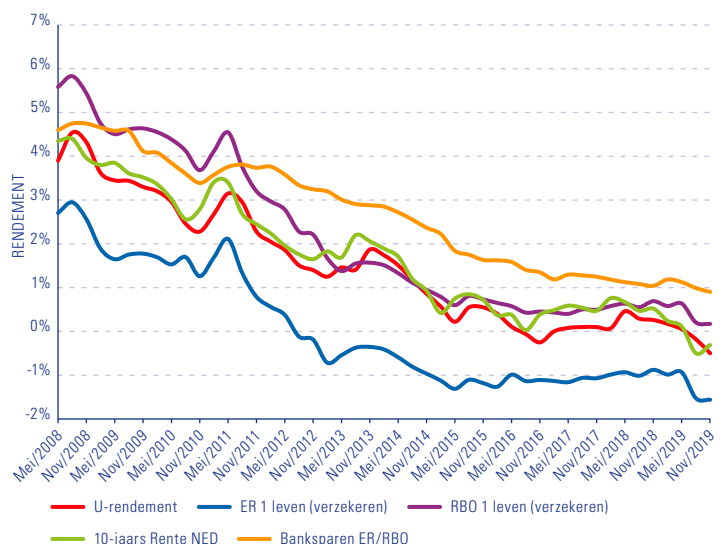
medeverzekerde in leven is. De vraag is wel of dit financieel nog iets oplevert. Bij een levenslange lijfrenteverzekering op 1 leven en een gemiddelde uitkering op basis van een koopsom van € 200.000,- is bij het bereiken van de 80-jarige leeftijd het rendement ongeveer -6,2%. Bij het duurste product is dat -8,2%. Tien jaar later is het rendement nog steeds negatief. Als je op 91-jarige leeftijd nog in leven bent, heb je in 25 jaar een rendement van 0,27% behaald. Omdat bij banksparen de uitkering bij overlijden overgaat op de erfgenamen is een levenslange lijfrenteverzekering op 2 levens wellicht beter vergelijkbaar met een bankspaarproduct, waarbij de uitkering volledig overgaat op de erfgenamen. Dan moet je op basis van de huidige tarieven 97 jaar worden om enig rendement op je inleg te behalen. Bij het duurste product is je rendement dan nog altijd -1,22%.

Trends en ontwikkelingen

Dalende rente

De opbrengst van zowel een opbouw- als uitkeringsproduct is afhankelijk van de rente. Dat geldt voor zowel verzekeren als banksparen. De al vele jaren voortdurende daling van de rente heeft zich in 2019 voortgezet. Het U-rendement was in 2016 korte tijd negatief, maar kroop later weer boven de 0%. Dit kon worden volgehouden tot halverwege 2019. Per november 2019 is het U-rendement met -0,50% weer negatief. Ook de 10-jaarsrente op Nederlandse Staatsobligaties is in oktober met -0,31% negatief geworden. MoneyView berekent op basis van de hoogte van de uitkeringen van direct ingaande lijfrenteverzekeringen het effectief rendement (ER), waarbij rekening is gehouden met de sterftkans gedurende de looptijd van de verzekering, en het rendement bij overleven (RbO), waarbij wordt berekend hoe hoog het rendement is als de verzekerde nog in leven is op de einddatum en dus alle mogelijke uitkeringen heeft ontvangen. Voor banksparen zijn deze twee grootheden aan elkaar gelijk. Het (gemiddelde) ER en het (gemiddelde) RbO vertonen ongeveer hetzelfde verloop als de rente. Het gemiddelde ER is al jaren negatief. Het gemiddelde RbO is eveneens zeer laag, maar nog wel net boven de 0%. Op productniveau is het RbO in voorkomende gevallen echter al wel negatief. Het negatieve effectieve rendement kan in de volle procenten lopen. De dalende trend van de rente en de rendementen op uitkerende lijfrenteproducten in de afgelopen jaren zijn af te lezen uit de grafiek.

DIL - BANKSPAREN VS VERZEKEREN - 1 LEVEN - 10 JAAR

Bron: MoneyView

Negatieve rente en de oude dag

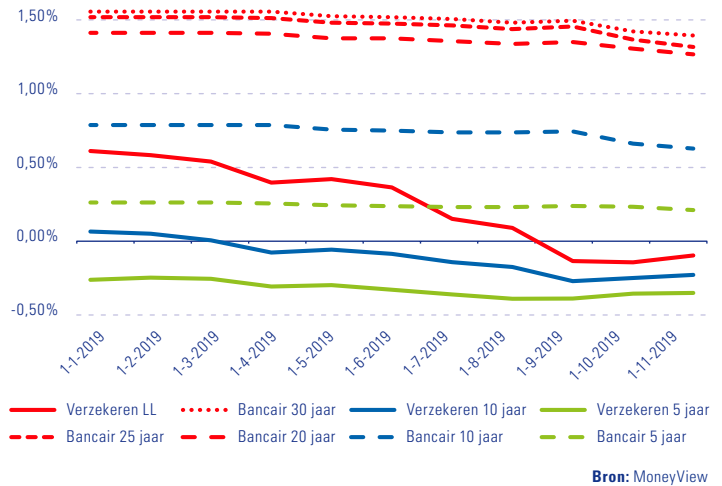
De afgelopen jaren is de lage rentestand steeds vaker onderwerp van gesprek. Met 'de rente' wordt dan de rente bedoeld die de Europese Centrale Bank (ECB) berekent aan banken die hun overtollige geld daar stallen. Deze rente bedraagt sinds 12 september van dit jaar -0,5%. De bedoeling van de ECB is dat banken hun geld gebruiken om kredieten te verstrekken om de economie in de eurolanden te stimuleren. Negatieve rente gaat tot op heden nog aan Nederland voorbij. Een spaarrekening met een negatieve rente wordt voorlopig nog niet verwacht. Toch is de negatieve rente inmiddels doorgedrongen tot de particuliere pensioenproducten. De bancaire lijfrente-opbouwproducten en de uitkerende lijfrenteproducten zitten allemaal nog boven de 0%. Voor opbouwproducten met korte looptijden is de minimale rente in de markt op dit moment 0,05%. Een direct ingaande bancaire lijfrente met een looptijd van vijf jaar levert bij ABN AMRO en Rabobank met 0,10% het minst op. Toevallig zijn dit ook de twee aanbieders die per uitkering € 2,50 uitkeringskosten in rekening brengen bij de klant. Als je deze kosten meeneemt in de bepaling van het rendement, dan kom je op een negatief rendement uit van ongeveer 0,03% bij een inleg van € 50.000,-. Bij een hogere koopsom, of bij een lagere uitkeringsfrequentie, zal het rendement nog positief zijn.

Bij lijfrenteverzekeringsproducten is het productrendement vaak al negatief. Het voordeel van een verzekering is dat je naast een rentevergoeding ook een overlevingsbonus krijgt; een negatieve risicopremie. Deze wordt in feite betaald door de verzekerden die vroegtijdig komen te overlijden. Hiertegenover staat het nadeel dat een verzekering een kostencomponent heeft. Deze kosten worden afgetrokken van de koopsom en gaan dus ten koste van de periodiek te ontvangen uitkering. Bancaire producten kennen deze kosteninhouding niet. De lage rente zorgt ervoor dat de kosten in verzekeringsproducten een grotere impact op de hoogte van de uitkering hebben. De overlevingsbonus is doorgaans niet genoeg om de kosten te compenseren. Het Special Item Lijfrentes laat dan ook al jaren zien dat verzekeraars op prijs flink achterblijven op de banken. Het goedkoopste verzekeringsproduct

Beleggen voor de oude dag

Het rendement op spaar- en uitkeringsproducten is al enige jaren zeer laag, waardoor beleggen na je pensioen wellicht een aantrekkelijke(r) optie is. Rond de eeuwwisseling waren er diverse Direct Ingaande Lijfrenteverzekeringsproducten op de markt waarbij de klant kon beleggen. Daar bleek destijds echter weinig interesse in te zijn en intussen zijn deze producten niet meer leverbaar. Maar mogelijk biedt de lage rente weer perspectief voor uitkerende beleggingsproducten. NNEK biedt sinds januari 2019 een lijfrente-uitkeringsrekening op basis van beleggen. JOUW Pensioen, een nieuwe aanbieder, biedt eveneens een lijfrente-uitkeringsrekening op basis van beleggen. Ook vermogensbeheerder OAKK meldt dat er een uitke-

ONTWIKKELING GEMIDDELDE RENTE VOOR DIRECT INGAANDE UITKERINGEN IN 2019

is minder aantrekkelijk dan het duurste bankspaarproduct. Dat is tot op heden niet veranderd. Daarbij komt nog eens dat de gemiddelde rentevergoeding op uitkerende verzekeringsproducten van zeer laag naar negatief is omgeslagen. Hierboven is in de grafiek te zien wat de ontwikkeling is geweest van de rente bij direct ingaande lijfrenteproducten gedurende 2019. Ook is te zien welke rente er gemiddeld in de markt geldt voor verzekeringen ten opzichte van bancaire producten. De rode lijnen vertegenwoordigen de normale ouderdomspensioenen; levenslange lijfrenten of bancaire lijfrenten met een lange looptijd. De blauwe lijnen laten de rente bij een looptijd van 10 jaar zien en de groene lijnen bij 5 jaar. De ononderbroken lijnen zijn voor verzekeringen, de onderbroken lijnen zijn de bankspaarrentes.

ringsproduct in ontwikkeling is. Dit zijn overigens geen verzekeringen en levenslang uitkeren is dan ook niet mogelijk. In theorie is een levenslang uitkerende lijfrente op basis van beleggingen wel mogelijk. Verzekeraars hebben deze in het verleden ten slotte ook aangeboden en in de tweede pijler zijn inmiddels variabele direct ingaande (levenslange) pensioenen verkrijgbaar. Een belangrijk kenmerk van een beleggingslijfrente is dat de uitkering variabel is. Bij traditionele uitkeringsproducten is de uitkering gelijkmatig. Maar als je afhankelijk bent van een inkomen uit een lijfrente, dan kan een beleggingsproduct wellicht onvoldoende zekerheid bieden.

Weet waar u staat met uw Lijfrente

Met de MoneyView Analyzer DIL/DIP bepaalt u moeiteloos uw marktpositie

KLIK HIER VOOR EEN GRATIS TESTACCOUNT

MoneyView

Special Item Agenda

DECEMBER: **FIETS & BROMFIETSVERZEKERINGEN** >> [Klik hier](#) voor de kenmerken en voorwaarden van de MoneyView Fiets & Bromfietsverzekeringen 2019